

2019

LETNO POROČILO O DELU MEDOBČINSKEGA INŠPEKTORATA

Alenka Maroša,

inšpektorica v MI

1. UVOD

Skupna občinska uprava petih občin ustanoviteljic Medobčinskega inšpektorata izvaja naloge inšpekcijskega nadzora v skladu s pooblastili po veljavnih predpisih.

Pooblaščen uradna oseba medobčinske inšpekcije vodi inšpekcijske in prekrškovne postopke.

Na področju inšpekcijskega nadzora so bile aktivnosti večinoma usmerjene na ravnanje s komunalnimi odpadki, odvajanje komunalnih odpadnih in padavinskih voda in vzdrževanje čistoče na javnih površinah in vzdrževanje stavbnih zemljišč ter na preglednost cestnih priključkov in posegi v varovalni pas ceste. V letu 2018 je stopila v veljavo nova gradbena zakonodaja, s katero so občinske inšpekcije dobile novo pristojnost in sicer izvajanje nadzora nad skladnostjo gradnje enostavnih objektov s prostorskimi akti občin, vzdrževanjem objektov in vzdrževalnimi deli v javno korist. Neposredni vplivi te zakonodaje se že kažejo z evidentiranjem in reševanjem posameznih primerov iz tega naslova. Ugotavljamo, da je bila s tem občinskim inšpektorjem naložena zahtevna strokovna naloga, predvsem tistim, ki nimajo izobrazbe gradbene stroke. Potrebno je omeniti tudi novosti na področju vzpodbujanja razvoja turizma in odvajanja turistične in promocijske takse. Za razliko od gradbenega zakona, ki bo torej od občinskih uprav in občinskih inšpekcij v prihodnje zagotovo zahteval drugačen in precej večji angažma pri reševanju problematike skladnosti gradnje, vzdrževalnimi deli in vzdrževalnimi deli v javno korist s prostorskimi akti občin, je vzpostavitev aplikacije e-Turizem s 1.1.2018, s strani AJ PES-a, bistveno prispevala k ureditvi precej neurejenega stanja na tem področju.

V letu 2019 so aktivnosti sledile v večji meri prijavam občanov in tudi vsebini zadanih nalog v Letnem delovnem načrtu.

Predpisi, ki so pravna podlaga za izvajanje inšpekcijskega nadzora in izvajanje ukrepov v inšpekcijskih in prekrškovnih postopkih so naslednji:

- Zakon o inšpekcijskem nadzoru (Ur. list RS, št. 43/07-ZIN-UPB1 in 40/14-ZIN-B),
- Zakon o prekrških (Ur. list RS, št. 29/11 ZP-1-UPB8, 21/13-ZP-1H, 111/13-ZP-II in 32/16-ZP-1J),
- Zakon o splošnem upravnem postopku (Ur. list RS, št. 24/06 ZUP-UPB2, z vsemi nadaljnjimi spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZUP),

Ob določenih zakonih, nadzira inšpektor, v 5 občinah ustanoviteljicah, še 58 različnih odlokov, ki opredeljujejo izvajanje obveznih občinskih gospodarskih javnih služb ter drugih področij oz. vsebin iz pristojnosti lokalnih skupnosti oz. občin. Razen teh odlokov in zakonov pa mora občinska inšpekcija upoštevati tudi celo vrsto drugih veljavnih predpisov od stvarnopravnega in obligacijskega zakonika, zakona o vodah, zakona o varstvu okolja, zakona o cestah, zakona o trgovini, kakor tudi drugih zakonov in podzakonskih predpisov s katerimi je opredeljena pristojnost predvsem okoljske, gradbene, veterinarske in drugih državnih inšpekcijskih služb.

V letu 2019 sta bili v organu skupne občinske uprave zaposleni dve osebi, inšpektorica in strokovna sodelavka. Zaposleni sta se tudi v letu 2019 udeležili strokovnih izobraževanj in izpopolnjevanj s področja sprememb zakonodaje, s področja prometne varnosti in s področja gradbene zakonodaje, Uredbe o razvrščanju objektov.

Poročilo za leto 2019 je razdeljeno v splošni opis izvedenih aktivnosti in s prikazanimi statističnimi podatki po področjih za posamezno občino.

2. INŠPEKCIJSKI NADZOR

Tako kot v preteklem obdobju je inšpekcija prioriteto obravnavala prijave in pritožbe občanov in drugih oseb javnega in zasebnega prava. Vendar pa učinki inšpekcijskih ukrepov, zaradi različnih vzrokov, predvsem pa zaradi nepristojnosti, vedno in v celoti niso zadovoljevali prijaviteljev.

Inšpekcija se je pri svojem delu posluževala najrazličnejših načinov ugotavljanja dejanskega stanja v posameznih konkretnih zadevah. To pa je v praksi zahtevalo dobro sodelovanje s policijo in drugimi inšpekcijskimi službami ter upravnimi enotami, kakor tudi z drugimi državnimi in občinskimi organi, krajevnimi skupnostmi, v različnih fazah inšpekcijskih postopkov.

Skladno z določili Zakona o inšpekcijskem nadzoru je inšpektorat odgovarjal na pisna vprašanja posameznikov, podjetij in institucij, ki so se nanašala na delovanje inšpekcije in preko medijev obveščal javnost o ugotovljenih nepravilnostih ter o posledicah kršitev zakonov in drugih predpisov. Gre za oblike preventivnega delovanja s ciljem zagotovitve spoštovanja predpisov.

V tabeli 1 so prikazane obravnavane zadeve po področjih in po občinah - SAMO INŠPEKCIJSKI POSTOPKI

OPIS PODROČJA DELA	BELTINCI	ČRENŠOVCI	TURNIŠČE	ODRANCI	V.POLANA	SKUPAJ	Izraženo v %
1. ODPADKI	40	30	10	5	16	101	26,1
2. CESTE	43	26	19	8	33	129	33,2
3.ODPADNA VODA	15	1				16	4,1
4.VZDRŽEVANJE ZEMLJIŠČ	17	16	17	2	1	53	13,6
5.TURISTIČNA TAKSA	2	1				3	0,8
6.UPORABA JAVNE POVRŠINE	2		1			3	0,8
7.PITNA VODA					1	1	0,3
8.ODSTOP ZADEVE PRISTOJNIM	16	5	6	4	3	34	8,8
9.ENOSTAVNI OBJEKTI- GRADBENA ZAKONODAJA	1					1	0,3
10.OTROŠKA IGRIŠČA	3					3	0,8
11.NEPRAVILNOSTI NISO UGOTOVLJENE, ODGOVORI, OBJAVE, ČLANKI, NI UPRAVNA ZADEVA	17	5	14	2	5	43	11,1
SKUPAJ	156	84	67	21	59	387	
Izraženo v %	40,3	21,7	17,3	5,4	15,3		100

Področje ravnanja s komunalnimi odpadki:

Pri vključevanju novih zavezancev v sistem ravnanja s komunalnimi odpadki inšpekcija ugotavlja, da je na celotnem območju, za katerega je podana stvarna in krajevna pristojnost Medobčinskega inšpektorata, v sistem ravnanja z odpadki prijav manj kot v preteklosti. V glavnem gre za manjše število zavezancev, ki se priseljujejo v nova naselja ali so spremenili kraj stalnega prebivanja. Nova divja odlagališča se na javnih površinah in v naravnem okolju sicer še vedno pojavljajo v manjšem obsegu, vendar se njihovo število iz leta v leto zmanjšuje. Pri izvajanju inšpekcijskih postopkov, imamo velike težave z ugotavljanjem in določanjem kršiteljev. V primeru, ko tega ni mogoče nedvoumno določiti, je lastnik zemljišča-parcele tisti, ki je dolžan odstraniti nepravilno odložene komunalne odpadke.

Nadzor nad varstvom občinskih cest:

Na področju nadzora občinskih cest in javnih poti se je izvajal predvsem inšpekcijski nadzor nad nedovoljenimi posegi v občestni svet občinskih cest, nepreglednost v križiščih in na cestnih priključkih, nad zaporami na cestah, za katere izvajalci niso pridobili soglasja upravljavca ceste in, ki ni bila označena s potrebno prometno signalizacijo. Na kategoriziranih občinskih cestah so bile izdane inšpekcijske ureditvene odločbe zaradi obsekovanja dreves in grmovja, ki so segala v cestni svet občinske ceste. Pomembno je poudariti, da v večini občin medobčinski inšpektorat nima pravne podlage za ukrepanje na nekategoriziranih občinskih cestah, v zvezi z odstranitvijo grmovja in obsekovanjem dreves.

Nadzor odvajanja komunalnih in padavinskih odpadnih voda:

Inšpekcija je v letu 2019 nadaljevala z vodenjem večjega števila postopkov priključevanja posameznih stanovanjskih enot na javno kanalizacijsko omrežje. Največ teh postopkov je bilo v preteklih letih uvedenih na območju občine Beltinci, ker je dokončala izgradbo čistilne naprave in kanalizacijskega omrežja. Ostalo je še nekaj primerov, v katerih je zaradi izredno slabega socialnega stanja zavezancev, predvsem starejših, ki imajo zelo nizke pokojnine ali tistih, ki prejemajo socialno pomoč, težko rešljivih brez angažiranja in sodelovanja širše skupnosti.

Nadzor nad izvajanjem zakonodaje na področju oddajanja nočitvenih zmogljivosti in turistične takse:

Kot je navedeno v uvodu, je inšpekcija po uvedbi AJPES-ove aplikacije e-Turizem v letu 2019 izvajala nadzor po Zakonu o spodbujanju razvoja turizma in Zakonu o prijavi prebivališča, povezanih predvsem z odvajanjem turistične takse in sporočanjem podatkov za potrebe statistične obdelave podatkov o turističnih kapacitetah. Za pregled so bili izbrani zavezanci, ki v knjigi nastanitvenih obratov niso vpisovali potrebnih podatkov in, ki niso ali niso pravilno odvajali turistične takse. Ugotavljamo, da bomo z nadzori mogli nadaljevati, saj se pri nekaterih zavezancih še vedno pojavljajo določene nepravilnosti.

Nadzor nad gradnjo enostavnih objektov:

Pri obravnavi prijav na področju izvajanja nadzora skladnosti enostavnih objektov, vzdrževalnih del in vzdrževalnih del v javno korist, po določbah prenovljene gradbene zakonodaje, je bilo ugotovljeno, da zavezanci pri gradnji enostavnih objektov niso upoštevali občinskih aktov, ki določajo, da morajo biti objekti od sosednje parcelne meje oddaljeni vsaj 1 meter.

Poleg navedenih zadev je inšpektorat:

- odgovarjal na vprašanja občanov, občinskih svetnikov, medijev,
- v občinskih medijih opozarjal o nepravilnih ravnanjih,
- opozarjal upravljavca in vzdrževalca občinskih cest na nepravilnosti in pomanjkljivosti,
- nadziral vzdrževanja javnih zelenih površin in onesnaženost le-teh,
- opravljal nadzor in opozarjal na nepravilnosti na javnih otroških igriščih,

- bil obveščan o zapuščenih živalih in opravljal ogleda na kraju samem (psi, mačke),
- ter opravljal druge naloge po naročilu nadrejenih.

Medobčinski inšpektorat je v letu 2019 obravnaval **387 inšpekcijskih zadev** ter **38 prekrškovnih zadev, skupaj je to 425 zadev**. Izrečenih je bilo za 5750 evrov denarnih kazni, ki so bile vse poslane v izterjavo na FURS.

3. PREKRŠKOVNI POSTOPKI

V letu 2019 je Medobčinski inšpektorat uvedel 38 prekrškovnih postopkov, od tega 20 v Občini Beltinci, 12 v Občini Črenšovci, 3 v Občini Turnišče, 2 v Občini Odranci in 1 v Občini Velika Polana. Skupaj je bilo izrečenih 8470 evrov glob in 1143 evrov sodnih taks. Plačanih je bilo le 14,6 % izrečenih glob v skupni višini 1235 evrov in 45 % izrečenih sodnih taks v višini 513 evrov. Vse neplačane terjatve so bile poslane v izterjavo na FURS.

V mnogih primerih je zaznati revščino kršiteljev, ko ni realno pričakovati plačila globe in drugih stroškov, saj ljudje nimajo sredstev, v mnogih primerih so te okoliščine povezano še z boleznijo in starostjo kršiteljev. FURS v zadnjih letih obvešča, da izvršbe ni možno izvršiti zaradi insolventnosti dolžnika, kar pomeni, da gre za dalj časa plačilno nesposobnega dolžnika, kar v praksi zopet pomeni, da globe ni možno izterjati. Vse pogosteje se pojavljajo osebni stečaji kršiteljev, ki prav tako vplivajo na plačilo terjatev.

Velike težave povzročajo odklanjanje prijaviteljev in občanov pri sodelovanju z inšpekcijo, še zlasti odklanjajo pričanje v postopkih dokazovanja posameznih protipravnih ravnanj ali prepoznave kršiteljev. Zato se je morala inšpekcija pri svojem delu posluževati najrazličnejših metod ugotavljanja dejanskega stanja v posameznih konkretnih zadevah. To pa je v praksi, v različnih fazah inšpekcijskih oz. prekrškovnih postopkov, zahtevalo dobro sodelovanje s policijo, z drugimi inšpekcijskimi službami in upravnima enotama ter z drugimi državnimi in občinskimi organi in krajevnimi skupnostmi.

V tabeli 2 so prikazane obravnavane zadeve po področjih in po občinah- SAMO PREKRŠKOVNI POSTOPKI.

OPIS PODROČJA DELA	BELTINCI	ČRENŠOVCI	TURNIŠČE	ODRANCI	VELIKA POLANA	SKUPAJ	Izraženo v %
1. NEVZDRŽEVANO ZEMLJIŠČE	4	5	2	1		12	32
2. CESTE	9		1	1	1	12	32
3. RAVNANJE Z ODPADKI	5	7				12	32
4. OGLAŠEVANJE IN PLAKATIRANJE	2					2	4
SKUPAJ	20	12	3	2	1	38	
Izraženo v %	53	31	8	5	3		100

4. ZAKLJUČEK

Medobčinski inšpektorat je v letu 2019 tako kot v preteklih letih prioriteto obravnaval prijave in pritožbe občanov in drugih oseb javnega in zasebnega prava. Pri tem je potrebno poudariti, da učinki inšpekcijskih ukrepov, zaradi različnih vzrokov, predvsem pa zaradi presoje pristojnosti, včasih niso v celoti zadovoljevali interesov prijaviteljev. V veliko primerih prijav je izhajalo, da gre za medsosedske spore. V takih primerih smo prijavitelje seznanili z našimi omejenimi pristojnostmi in jih napotili na civilno pravno reševanje sporov.

Veljavnost in določila v odlokih imajo neposreden in največji vpliv na delo inšpekcije in posledično funkcioniranje celotnega sistema.

Vedno več je prenosov pristojnosti inšpekcijskega nadzora z državne ravni na občine. V kolikor bo država to nadaljevala brez zagotovila potrebnih sredstev za materialne stroške in zaposlitev dodatnih kadrov, ki bodo te dodatne naloge izvajali, bo potrebno v bližnji prihodnosti pretehtati in oceniti potrebno kadrovske zasedbo medobčinske inšpekcije po številu in morebitni specializaciji, če se bo trend prenosa tako nadaljeval. Sedaj se mora inšpektor ukvarjati z vsemi področji nadzora in izvajati vse vrste upravnih postopkov, ki jih je za kvalitetno in zakonito izvajanje inšpekcijskega nadzora potrebno poznati v detajle.

Kljub navedenim težavam in oviram, ocenjujem, da je medobčinska inšpekcija v letu 2019 izpolnila zadane načrte in opravila večino zastavljenih nalog.

Alenka Maroša
Medobčinska inšpektorica

Vročeno osebno:

1. Občina Beltinci, Mladinska ulica 2, 9231 Beltinci- župan Marko Virag
2. Občina Črenšovci, Prekmurske čete 20, 9232 Črenšovci – županja Vera Markoja
3. Občina Turnišče, Ulica Štefana Kovača 73, 9224 Turnišče- župan Borut Horvat
4. Občina Odranci, Panonska ulica 33, 9233 Odranci – župan Ivan Markoja
5. Občina Velika Polana, Velika Polana 111, 9225 V. Polana- župan mag. Damijan Jaklin
6. Občina Beltinci, Mladinska ulica 2, 9231 Beltinci- vodja SOU Borut Balažič